

Sygn. akt VI RCa 151/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Jolanta Biernat-Kalinowska (spr.)
Sędziowie:	Lech Dłuski Beata Bihuń
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2019 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniej N. K.** reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową A. K.

przeciwko **M. K.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 18 marca 2019 r., sygn. akt III RC 649/18

I. Z urzędu sprostować oczywistą omyłkę w zaskarżonym wyroku w ten sposób, że w wierszu czwartym zamiast daty „18 marca 2018 roku” wpisać datę 18 marca 2019 roku”.

II. Zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że powództwo o podwyższenie alimentów oddala.

III. Nie obciąża powódki kosztami procesu za obie instancje.

Beata Bihuń Jolanta Biernat-Kalinowska Lech Dłuski

Sygn. akt VI RCa 151/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 18 marca 2019 r. wydanym w sprawie III RC 649/18 zasądził od pozwanego M. K. na rzecz małoletniej powódki N. K. tytułem podwyższonych alimentów kwotę po 800 zł miesięcznie, płatną do rąk matki małoletniej powódki – A. K., do 10 każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku

opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 01 marca 2019 r. w miejsce alimentów w kwocie po 600 zł miesięcznie zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 10 października 2017 r. w sprawie VI RC 699/17 (punkt I), oddalił powództwo w pozostałej części (punkt II), nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Olsztynie) kwotę 120 zł z tytułu opłaty sądowej, od uiszczenia której powódka była zwolniona z urzędu (punkt III), zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu (punkt IV) oraz nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności (punkt V).

W uzasadnieniu Sąd powołując się na treść art. 135 kro i art. 138 kro wskazał, że doszło do zmiany stosunków uzasadniającej zwiększenie wysokości świadczenia alimentacyjnego pozwanego względem córki. Podał, że od czasu ostatniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletniej nastąpił wzrost jej potrzeb związanych przede wszystkim z jej naturalnym rozwojem fizycznym oraz rozpoczęciem nauki w szkole (...) i szkole (...). Podkreślił, że pozwany nie partycypuje poza alimentami w innych kosztach utrzymania córki, takich jak koszty wizyt lekarskich, zajęć dodatkowych, czy opłat mieszkaniowych. Nadto spędza z nią ograniczoną ilość czasu. Sąd zwrócił uwagę, że od czasu ostatniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem córki jego sytuacja uległa poprawie, gdyż prowadzona przez niego działalność w końcu przynosi dochody.

Powyższy wyrok zaskarżył w części tj. w zakresie punktu I, III i IV pozwany zarzucając mu naruszenie:

1. art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 321 § 1 k.p.c. poprzez zasądzenie świadczenia na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powódkę oraz nieuwzględnienie stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy,
2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczeniem życiowym ocenę materiału dowodnego w postaci: jego zeznań polegającą na przyjęciu, że nie jest wiarygodny w zakresie w jakim wskazywał na niewielkie możliwości zarobkowe i brak możliwości finansowych by płacić wyższe alimenty na córkę, zeznać matki małoletniej powódki polegającą na przyjęciu, że zeznania te są wiarygodne z zakresie w jakim wskazywała, że osiąga on wysokie dochody i poza płaceniem alimentów na małoletnią nie partycypuje w innych kosztach jej utrzymania,
3. art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego polegający na pominięciu w tej ocenie dowodów przez niego złożonych, które jednoznacznie wskazują na to, że poza regularnym płaceniem alimentów partycypuje w innych kosztach jej utrzymania,
4. pominięciu faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, tj. okoliczność, że czyni osobiste starania o utrzymanie i wychowanie małoletniej, ponosi większe wydatki celem utrzymywania kontaktów z córką, usprawiedliwione potrzeby małoletniej są zaspokojone,
5. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, który miał wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, że nie partycypuje kosztach utrzymania córki poza uiszczaniem alimentów na jej rzecz oraz że małoletnia spędza z nim bardzo małą ilość czasu.

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że powódka w uzasadnieniu pozwu wskazała, że wnosi o podwyższenie alimentów z uwagi na okoliczność, że pozwany przestał ponosić koszty utrzymania lokalu mieszkalnego, w którym mieszka wraz z matką. Nie przedłożyła przy tym żadnych dowodów, że od czasu ostatniego ustalenia jego obowiązku alimentacyjnego względem małoletniej zwiększeniu uległy jej usprawiedliwione potrzeby, czy też zarobkowe i majątkowe możliwości pozwanego. Podkreślił, że na dzień wydania wyroku przez Sąd I instancji przedstawicielka ustawowa małoletniej nie była zobowiązana do ponoszenia opłat z tytułu czynszu i opłat eksploatacyjnych, gdyż wraz z małoletnią mieszkała u swoich rodziców. Zwrócił uwagę, że małoletnia wraz z matką obecnie mieszka w zakupionym na kredyt mieszkaniu, jednak nie można w formie alimentów przerzucać na niego obowiązku jego spłaty. Podkreślił, że poza uiszczaniem alimentów na córkę regularnie się z nią spotyka i w tym czasie ponosi koszty jej utrzymania. Nadto dokonuje zakupów na jej rzecz, zapewnia atrakcyjne formy spędzania czasu. Zwrócił uwagę, że usprawiedliwionym koszt utrzymania

małoletniej od czasu ostatniego ustalenia wysokości należnych jej alimentów nie uległ zmianie – małoletnia nadal odbywa prywatne wizyty lekarskie, uczęszcza do szkoły i na zajęcia dodatkowe. Podobnie zmianie nie uległa jego sytuacja majątkowa i zarobkowa. Z kolei sytuacja finansowa matki małoletniej aktualnie jest korzystniejsza niż w dacie orzekania rozvodu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Sąd zmienia orzeczenie bądź umowę dotyczące obowiązku alimentacyjnego tylko wtedy, gdy zmiana stosunków ma charakter istotny.

Sąd Okręgowy za uzasadniony uznał zarzut zawarty w apelacji odnośnie błędnego ustalenia przez Sąd I instancji, że od czasu ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletniej powódki, wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 10 października 2017 r. wydanym w sprawie VI RC 699/17 na kwotę 600 zł miesięcznie, nastąpiły istotne zmiany okoliczności. Od tego czasu nie zmieniły się znacząco potrzeby małoletniej N. K..

Zgodzić się należy ze stanowiskiem wyrażonym przez skarżącego, że przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki nie wykazała, iż usprawiedliwione potrzeby małoletniej uległy znacznemu zwiększeniu. Podkreślenia wymaga, że w uzasadnieniu pozwu wskazała ona, że żąda podwyższenia alimentów na rzecz małoletniej z uwagi na okoliczność, że pozwany przestał ponosić koszty utrzymania lokalu mieszkalnego, w którym małoletnia powódka mieszka wraz z matką. Okoliczność ta nie może jednak być podstawą do zwiększenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem córki tym bardziej, że na dzień wydania wyroku przez Sąd Rejonowy małoletnia wraz z matką mieszkały wraz z rodzicami A. K. i nie ponosiły z tego tytułu żadnych opłat. Nadto w czasie ostatniego orzekania o obowiązku alimentacyjnym pozwanego względem córki pozwany nie zobowiązywał się do pokrywania w całości kosztów utrzymania mieszkania, w którym mieszkała małoletnia powódka. Podkreślić należy, że pozwany wówczas mieszkał wraz z małoletnią i tylko dlatego te koszty ponosił w całości. W momencie, gdy się wyprowadził ponosił te koszty w części, co jest w pełni zrozumiałe.

Ponadto istotne jest, wbrew stanowisku Sądu I instancji, że nie zostało wykazane aby w istotny sposób zwiększyły się potrzeby małoletniej powódki. Małoletnia wprawdzie uczęszcza obecnie do(...)klasy szkoły (...) i szkoły (...) co generuje nowe koszty niemniej jednak w czasie zamknięcia rozprawy w sprawie VI RC 699/17 uczęszczała do przedszkola (...), za które należało uiszczać chesne. Tym samym nie można uznać, że rozpoczęcie przez małoletnią kolejnego etapu edukacji spowodowało zwiększenie kosztów jej utrzymania. Nadto w przedmiotowej sprawie również sam upływ czasu nie uprawniał do uznania, iż koszty utrzymania dziecka wzrosły w sposób istotny. Zwiększenie wydatków związanych z naturalnym rozwojem małoletniej w tym okresie nie jest wystarczającą okolicznością do uznania, że spełnione zostały przesłanki określone w art. 138 k.r.o., od których istnienia uzależniona jest możliwość zmiany wysokości obowiązku alimentacyjnego. Tak jak w poprzedniej sprawie o podwyższenie alimentów, małoletnia powódka zamieszkuje wraz z matką. Trafnie wskazano w apelacji, iż zmiana okoliczności polegająca na tym, że przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki aktualnie zobowiązana jest spłaty kredytu hipotecznego zaciągniętego na zakup mieszkania, w którym zamieszkuje wraz z córką, nie mogła uzasadniać uwzględniania powództwa. Matka małoletniej nie może bowiem przerzucać na pozwanego w formie zobowiązania alimentacyjnego obowiązku spłaty kredytu na który sama się zdecydowała.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje również na to, że od czasu ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego w dotychczasowej wysokości nie zmieniła się w istotny sposób jego sytuacja majątkowa. Jak ustalił Sąd I instancji M. K. w dalszym ciągu prowadzi własną działalność gospodarczą i osiąga porównywalne dochody jak w dacie rozpoznawania poprzedniej sprawy.

Mając na względzie całokształt okoliczności niniejszej sprawy Sąd Okręgowy za uzasadniony uznał zarzut zawarty w apelacji, że od chwili ustalenia obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniej powódki nie nastąpiły istotne

zmiany okoliczności w rozumieniu art. 138 kro, uzasadniające podwyższenie zasądzonych uprzednio alimentów, ani w zakresie jej potrzeb, ani możliwości zarobkowych jej rodziców. Powyższe ustalenia, niezależnie od innych zarzutów zawartych w apelacji, uzasadniały zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa.

Uznając powództwo za nieuzasadnione, Sąd Okręgowy miał na uwadze fakt, że obowiązek alimentacyjny spoczywa również na matce małoletniego powoda z tym zastrzeżeniem, że obowiązek ten jest przez nią również realizowany poprzez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie dziecka (art. 135 § 2 kro). Biorąc pod uwagę niezmienione możliwości zarobkowe pozwanego, jak również jego udział w pieczy nad dzieckiem, w tym również w formie częstych kontaktów, które generują dodatkowe koszty, uznać należało, że jego obowiązek alimentacyjny nadal powinien być ustalony na kwotę po 600 zł miesięcznie.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zaskarżony wyrok należało zmienić i powództwo oddalić – pkt II wyroku.

O kosztach procesu za instancje odwoławczą, na podstawie art. 102 k.p.c. orzeczono jak w pkt II wyroku.

Na podstawie art. 350 § 3 k.p.c. Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

Lech Dłuski Jolanta Biernat – Kalinowska Beata Bihuń